

Kâdirîyye'nin Resmîyye tâc-ı şerîfi, cüneydi destar, Bağdat gülü, sarı boyalı talik ile: "Yâ Hû - Kayalar Dergâh-ı şerîfi postnişini tarikat-ı alîyye-i Kâdirîyye'den ve bânî-i sâni el-Hâc es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Niyazi Efendi'nin rûhıyçun rızâen lillih fâtiha, 10 Zilkade 1295"

Ancak hazirede Şair Mebnî'nin kaleminden çıkma Şeyh Mehmed Niyazi Efendi'nin vefat tarihi H.1314 gösterilmiştir! Revnakoğlu buna işaret ederek "Bu taşın tarihi yanlıştır, zira Hacı Mehmed Niyazi Efendi'nin eski taşında vefatı tarihi 1295 yazılmıştır, belki dikildiği tarih olmalı" der ve şeyhin Mebnî tarafından yazılan aruzca bir hayli sıkıntılı mezar kitabesini verir (293:7):

Olup bir bânî-i sâni inâyet eyleyip Subhân

Harâba yüz çevirmişken bu dergâhı edip inşâ

*Esâmi Şeyh el-hâc Muhammed hem Niyâzî'dir
Bu er bir merd-i kândur gerek zâhir gerek batnâ*

*Dahi hem bende-i âl-i abâ muhibb-i sâduktur
O şâhlar şâhına ikrâr verip cân eylemiş ihdâ*

*İmâm Ali Musa er-Rızâ'dır hem cedd-i vâlâsı
Ki âl-i Ahmed-i Muhtâr imâm-ı mü'minin hakkâ*

*Bu zât-ı muhterem kırk üç sene hem postnişin olmuş
Olup bir hâdî-i reh-i hakikat ol dil-i dâna*

*Cühân kutbuna pek akreb olup ol bezm-i vahdette
Yedinden câm-ı vahdet nûş edenler oldular ihuyâ*

*Nihâyet gûşuna çekti hitâb-ı irci'î erdi
O dem rûhu edip pervâz oluptur vâsil-ı Mevlâ*

*Hakikat sâf cevherle dedim târihin ey Mebnî
Hudâ kabrini eyesin sarây-ı cennetü'l-me'vâ, 1314.*

Revnakoğlu, Şair Mebnî'nin (293:7) tekkenin son şeyhi Ali Cemaledin Efendi'nin dervişlerinden olduğunu da kaydeder.

Tekkenin zakirleri şu isimlerdi (293:7): "Samatyalı Arap Salih (İmrahor şeyhi Vahyî Efendi halifesi), Tophane'de Karabaş Mahallesi ve Kâdirîhane şeyhi Şerefüddin Efendi'den müstahlef Hopçuoğlu Şeyh Ahmed Efendi, son zamanlarda da Üsküdarlı Suud Said Efendi, yine Üsküdarlı Tahsin Efendi idi."

Revnakoğlu, Kayalar Tekkesi haziresindeki Oğlan Şeyh'in mezar taşını tesbit eder (293:7):

Önünde suluğu bulunan mermer pehle üzerine merkûz başlıksız, yuvarlak mermer taş; göğsünde renkli ve kabartma olan Kâdirîyye'nin Resmîyye tâc-ı şerîfi, talikle: "Yâ Hû - Tarikat-ı alîyye-i Bayramiyye ricâlinden Aksaraylı Pîr Ali Efendi'nin mahdûmu kutbu'l-ârifin ve gavsü'l-vâsilin Şehid İsmail Maşukî hazretlerinin rûh-ı saâdetlerine lillâhi el-fâtiha, 935."

Özbekler Tekkesi

Üçler Sokağ'nda ilerlerken sağda Suterazisi Sokağ'na dönüyoruz. Bu sokaktan aşağı inerken sağa dönen ikinci sokak Şehit Mehmetpaşa Yokuşu'dur. Bu yokuşta Sokullu Mehmet Paşa Camii'nin karşısında şimdi adı İstanbul Tasarım Merkezi olan Özbekler Tekkesi önünde duruyoruz. (Binbirdirek Mahallesi, 125 ada, 5 parsel)

İstanbul'da şeyhleri Özbek asıllı Nakşî tekkelerden biri de Eyüp'teki Kalenderhane Tekkesi ile Üsküdar'daki Afganiler Tekkesi'yle beraber burasydı.

Tekkenin umumî vaziyeti Revnakoğlu notlarına şöylece akseder (28:70-80)

Sultan Ahmed Özbekler Tekkesi

Sultan Ahmet çevresinde Mehmed Paşa Yokuşu'nda Sokullu Camii'nin karşısındadır. Eski kayıtlarda tekkenin yeri Küçük Ayasofya'dır. Kadirga Limanı yakınlarında Binbirdirek, Gazi İskender Bey yahut Helvacıbaşı İskender Ağa Mahallesi'nde Mehmed Paşa Yokuşu'nda Mehmed Paşa Camii karşısında gösterilmiştir. 24 numaralıdır; yeni şekle göre Binbirdirek Mahallesi'nde 40-42 numaraları almıştır.

Kısmen kârgir, kısmen ahşap olarak yaptırılan dergâh-ı şerif İstanbul'un şikk-ı evvel defterdarı İsmail Efendi tarafından meydana getirilmiştir. Vakfiyesi 1104 senesi zilkadesinde yazılmıştır. Nakşibendiyye tarikatından olan tekkenin şeyhleri Mekke'li Muhammed Cân kolundan icazet alırlardı.

Pazartesi, cuma geceleri âyin-i şerif icra edilirdi. Evvelâ hatm-i hâcegân sonra Kâdirî evradı okunur, ekseriya oturulduğu yerde bazen ayağa kalkılarak zikir edilirdi. Ayakta devran olunur, Halvetlere mahsus şekilde devran "Hû" ismi ile başlar, "Hayy" ismiyle devam ederdi. Ayrıca her gün sabah, akşam namazından sonra hatm-i hâcegân okunur ve Ramazandan başka her Arabî ayın on birinci günü de hususî bir âyin yapılır. Bu usul, Şam'da, Kasr-ı Ârifân Hankahı'nda aynı günde yapılması mutad olan âyin-i şerife uymak için icra edilirdi. Mukâbelenin sonunda kazanlarla Özbek pilavı pişirilirdi, gelene gide-ne ikram olunurdu.

Evkaftan beş yüz, Maliyeden altı yüz kuruş taamiyyesi vardı. Her sene kurban bayramında 20 kurban gelirdi. Günde 6 tayın ekmeği, 6 çift fodlası, 6 okka eti ve Laleli İmâretî'nden günlük çorbası vardı. Ayda bir teneke piring, bir teneke sade yağı, bir teneke zeytin yağı, bir sandık mum verilirdi. Her gün 6 masura Kırkçeşme suyu akardı.